

تحلیل و واکاوی بهسازی و ساماندهی میدان امام خمینی ارومیه

الهه عبدالاحدی مقدم

کارشناس ارشد معماری دانشگاه آزاد ارومیه، آدرس: ارومیه-خیابان هشت شهریور، elehehmoghaddam81@yahoo.com

چکیده

تحلیل و واکاوی بهسازی و ساماندهی میدان امام خمینی ارومیه با هدف پیشبرد برنامه های شهری و شهرسازی، افزایش وحدت فضایی و حفظ سرمایه های ملی بصورت تحلیلی توصیفی مورد مطالعه میدانی قرار گرفته است. این میدان با مساحت بالغ بر ۲۰۰۰۰ متر مربع در راستای احیای مسجد جامع و بازار تاریخی ارومیه، ایجاد ارتباط بصری و فضایی با مسجد اعظم و با توجه به توسعه تفصیلی شهر ارومیه در جهت سازماندهی کاربریها، افزایش شعاع دسترسی، افزایش سطح بهداشت محیط و روان، بالا بردن سطح امنیت منطقه و ایجاد حس تعلق در فضا مورد طراحی قرار گرفته است. جهت تحقق اهداف فوق الذکر در میدان می توان به طراحی مجتمع فرهنگی سنگان، مجتمع تجاری اسپوتا، مجتمع امید، مجتمع تجاری سپید، مجتمع تجاری اسپيرو، مجتمع تجاری سروش، مجتمع تجاری نخبوان، سرای مهدیزاده و مجتمع تجاری گندم اشاره کرد که تا به امروز فقط فاز ۱ مجتمع تجاری اسپوتا که با نام مجتمع نارون و با کاربری سازمان بهسازی و نوسازی شهرداری ارومیه مورد بهره برداری قرار گرفته است و فاز ۲ آن هنوز به اتمام نرسیده است محوطه سازی مقابل مسجد جامع به اتمام رسیده و خرید بافت اطراف محوطه انجام شده است. البته با توجه به اینکه این پروژه یک طرح ملی می باشد با واگذاری پروژه از سازمان عمران و مسکن سازان به شهرداری ارومیه جهت تسریع در اجرای پروژه و تطبیق طرح پروژه با معماری اسلامی و تعویض پیمانکار امید بر آن داریم تا در آینده نزدیک شاهد بهره برداری از تمام امکانات پروژه باشیم.

واژه های کلیدی: ساماندهی میدان های شهری، روابط فضایی در معماری شهر اسلامی، ساختار کالبدی میدان، فضاهای میدانی

۱- مقدمه

رشد روز افزون شهر نشینی در کشورهای در حال توسعه، منجر به گسترش شتابان مراکز شهری شده است. فرآیند این گسترش تغییر و دگرگونی کالبدی مراکز قدیمی شهر و شکل گیری بافت های جدید شهری است. بافت ارگانیک مراکز شهری مجتمع های زیستی گذشته، ریشه در مجموعه ای از روابط اجتماعی، اقتصادی دارد که طی سال ها شکل گرفته و برای نسل حاضر به یادگار مانده است. عدم تطابق کالبدی مرکز قدیمی شهرها با روند تحولات و نیازهای کنونی منجر به دخل و تصرف های زیادی در عرصه کالبدی این مراکز شده است.

در ایران نیز از شهرهای ساسانی گرفته (که در آنها، سلسله مراتب فضایی برای شهروندان وجود داشت) تا بعد از ورود اسلام (که برابری فضایی برای همه حاکم شد)، نقش میدان به عنوان مرکزی برای تجمعات شهری، داد و ستد و مراسم های مذهبی